

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА
ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
з міжнародною участю**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ
МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10>

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
(протокол від 28 травня 2026 року № 14)*

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Рецензенти:

Кокорев О. В., доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики, соціальних комунікацій і ІТ-права Державного університету Інтелектуальних технологій і зв'язку.

Петінова О. Б., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Музиченко Г. В. – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Таску-Ставре М. – доктор політичних наук, професор, професор Бухарестського університету (Румунія);

Хевцуріані А. – доктор наук у сфері міжнародних відносин, професор факультету права та міжнародних відносин, Грузинський технічний університет (Грузія).

У збірнику матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» представлено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, молодих науковців та практиків із вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ, об'єднаних прагненням до осмислення актуальних викликів державотворення, суспільного розвитку та післявоєнної відбудови України.

Матеріали збірника охоплюють широкий спектр актуальних проблем сучасної політичної, правової, економічної та соціогуманітарної науки. У наукових доповідях і дослідженнях висвітлено питання розвитку та модернізації політичних інститутів і процесів сучасної держави, правових та економічних механізмів відбудови України, інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам в умовах глобальних трансформацій. Значну увагу приділено філософським засадам державотворення, соціальним практикам і менеджменту соціокультурного розвитку, а також питанням євроінтеграції, транскордонної співпраці, міжнародних партнерств і регіональних стратегій сталого розвитку в умовах сучасних політичних та соціальних змін.

Збірник відображає високий рівень наукової дискусії та міждисциплінарного підходу до аналізу суспільно-політичних процесів, сприяє розвитку наукової комунікації та міжінституційної співпраці. Матеріали конференції становлять практичний і науковий інтерес для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, представників органів державної влади, місцевого самоврядування та фахівців у сфері політичних, правових, економічних і соціогуманітарних наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

Микитей Артем	ІНСТИТУЦІЙНА АРХІТЕКТУРА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ СУДІВ	66
Мініцький Валерій	КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ: СИНЕРГІЯ ДЕРЖАВИ ТА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	70
Мозолюк-Боднар Людмила	ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПРАВОВОЇ АДАПТАЦІЇ	74
Музиченко Ганна	ВЕТЕРАНИ ЯК НОВІ ПОЛІТИЧНІ АКТОРИ	77
Наумкіна Світлана	ВОЄННО-ПОЛІТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ НОВОЇ АРХІТЕКТУРИ БЕЗПЕКИ В СХІДНІЙ ЄВРОПІ	81
Ніколаєва Майя, Кадук Наталя	ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПОЛІТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ: ТРАНСФОРМАЦІЯ МЕХАНІЗМІВ УПРАВЛІННЯ ТА ДЕМОКРАТІЇ	85
Обухов Петро	МАНІПУЛЯТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИБОРЧИХ КАМПАНІЯХ ЯК ФАКТОР ВПЛИВУ НА ЕЛЕКТОРАЛЬНУ ПОВЕДІНКУ	88
Позняк Вікторія	РОЛЬ ГРОМАДСЬКОСТІ У ПРОЦЕСАХ ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ	92
Поляков Андрій	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНСТИТУТУ ГЛАВИ ДЕРЖАВИ В ПЕРІОД ГЕТЬМАНАТУ П. СКОРОПАДСЬКОГО	96
Приходько Сергій	ДЕМОКРАТІЯ ХХІ СТОЛІТТЯ: КРИЗА ЛЕГІТИМНОСТІ	99
Рогоза Анна	ВЗАЄМОДІЯ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ: КОНСТИТУЦІЙНІ МОДЕЛІ РЕГУЛЮВАННЯ	102
Самойлов Олексій	КОНСЕРВАТИЗМ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ ТА ГЛОБАЛЬНИХ ЗАГРОЗ	104
Сокур Олексій	ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПОЛІТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ: ДОСВІД УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ	106
Швець Світлана	ЦИФРОВА ПАРТИСИПАЦІЯ: ГЕЙМІФІКАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОДОЛАННЯ ПРАВОВОГО НІГІЛІЗМУ	109
Яковлева Лілія	ЛЕГІТИМНІСТЬ ВЛАДИ: СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ВИМІР ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ	111

СЕКЦІЯ 2. ПРАВОВІ ТА ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ І ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ

Астапова Діана	ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ ЧЕСТІ, ГІДНОСТІ ТА ДІЛОВОЇ РЕПУТАЦІЇ У КОНТЕКСТІ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	116
Баймуратов Михайло, Кофман Борис	МІЛІТАРНИЙ МУНІЦИПАЛІЗМ: ДО ПИТАННЯ ПРО ВИЗНАЧЕННЯ ІДЕНТИФІКАТОРІВ ФЕНОМЕНОЛОГІЇ	118
Балацька Анна	ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	126
Баранов Сергій	ОКРЕМІ ПИТАННЯ ВИРОБЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО - ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД	130

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10-109-111>

Швець С. Л.,

кандидат політичних наук, доцент,
доцент кафедри політичних наук і права
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
м. Одеса, Україна
ORCID ID: 0000-0002-2886-1537

ЦИФРОВА ПАРТИСИПАЦІЯ: ГЕЙМІФІКАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОДОЛАННЯ ПРАВОВОГО НІГІЛІЗМУ

В умовах кризи традиційних інструментів демократичної участі та зростаючого цифрового розриву, гейміфікація постає не як розважальний елемент, а як стратегічна когнітивна технологія. Вона трансформує пасивне споживання правової інформації на активну партисипацію, де ігрові механіки є системами репутаційного капіталу, інтерактивне моделювання наслідків та квестові сценарії стають каталізаторами залучення громадян до складних процесів законотворення, мінімізуючи бар'єри правового нігілізму та підвищуючи легітимність публічних рішень.

На думку К. Ресек, «зростання та диверсифікація публічних дебатів дозволили громадянському суспільству брати більшу участь у процесах прийняття рішень, що сприяло участі громадян, тобто взаємодії між громадянським суспільством та органами державної влади для вирішення проблем. Крім того, з розвитком інформаційно-комп'ютерних технологій участь громадян поширилася в цифрову сферу, поступаючись місцем електронній участі або е-участі» [1]. Також, можна погодитися із дослідницею, що сучасні практики публічних консультацій та участі громадян у законотворчих процесах нерідко характеризуються низьким рівнем залученості та формалізованістю процедур. У зв'язку з цим актуалізується пошук інноваційних інструментів, здатних підвищити ефективність взаємодії між державою та громадянами.

Одним із таких інструментів виступають гейміфіковані платформи, що інтегрують ігрові механіки у процеси публічного управління. Їх застосування у сфері публічних консультацій та законотворення дозволяє не лише підвищити рівень участі, але й трансформувати сам характер політико-правової комунікації.

Фактично, гейміфікація передбачає включення ігрових елементів у неігрові середовища для мотивації та залучення користувачів. Такі елементи, як бали, значки, таблиці лідерів, випробування та винагороди, перетворюють

повсякденні завдання на захоплюючі дії. Роблячи взаємодію веселою та корисною, гейміфікація перетворює рутинні громадянські обов'язки на приємний досвід. Інтерактивні елементи покращують навчання, допомагаючи людям краще розуміти свої права, обов'язки та державні програми. Крім того, гейміфікація спрощує складні процеси, роблячи їх доступнішими та прозорішими. Уряди можуть використовувати гейміфікацію для підвищення залученості громади, пропонуючи винагороди за участь у громадських зустрічах, опитуваннях та громадських консультаціях. Гейміфіковані платформи також можуть відстежувати та винагороджувати волонтерську діяльність, заохочуючи більше громадян витратити свій час та зусилля на громадські проекти, що сприяє відчуттю спільноти та спільної відповідальності [2].

Хоча гейміфікація дедалі частіше розглядається як ефективний інструмент підвищення громадянської участі, її впровадження у сферу публічних консультацій та законотворення не позбавлене суттєвих ризиків. За відсутності належного врахування специфіки правового контексту гейміфікація може не лише не посилити демократичні практики, а й дискредитувати саму ідею участі громадян. Однією з ключових проблем є тривіалізація правових процесів. Надмірне спрощення складних юридичних питань через ігрові механіки здатне сформувати у громадян хибне уявлення про законотворення як про легку та поверхневу діяльність. У такому випадку участь зводиться до формальних дій, а саме підтримки тієї чи іншої ініціативи без глибокого ознайомлення з її змістом. Це, у свою чергу, підриває усвідомленість участі та нівелює значення права як складної системи норм, що має реальні соціальні наслідки. Іншим суттєвим викликом є ризик маніпуляції поведінкою користувачів. Гейміфікація базується на використанні психологічних стимулів, зокрема механізмів заохочення, що можуть формувати так звані «петлі підкріплення». У контексті державного управління це створює небезпеку застосування маніпулятивних інтерфейсних рішень (dark patterns), які непомітно спрямовують вибір громадян у бажаному для суб'єкта владних повноважень напрямі. Таким чином, формально добровільна участь може набувати ознак прихованого впливу, що суперечить принципам прозорості та автономії волевиявлення [3].

Не менш важливим є питання цифрової нерівності. Гейміфіковані платформи, як правило, орієнтовані на користувачів із високим рівнем цифрової компетентності, що створює бар'єри для участі інших соціальних груп, зокрема людей старшого віку або осіб із обмеженим доступом до цифрових технологій. У результаті формується дисбаланс участі, коли найбільш активною стає лише частина суспільства, тоді як інші групи фактично виключаються з процесів публічного обговорення та прийняття рішень. Це може призвести до

викривлення представництва інтересів і, відповідно, до зниження якості демократичних процедур.

Отже, попри значний потенціал гейміфікації як інструменту залучення громадян, її використання у сфері права потребує виваженого підходу, що враховує як можливості, так і обмеження цього інструменту.

Література:

1. Gamification of Citizen Participation: A Systematic Mapping. URL: https://www.researchgate.net/publication/365119321_Gamification_of_Citizen_Participation_A_Systematic_Mapping
2. Gamification for Government: Enhancing Public Engagement. URL: <https://www.swagsoft.com/post/gamification-for-government-enhancing-public-engagement>
3. Gamification and new scenarios for digital participation: tools and methods. URL: <https://cooperativecity.org/gamification-and-new-scenarios-for-digital-participation-tools-and-methods/>

Яковлева Л. І.,

доктор політичних наук,

професор, професор кафедри соціології,

Національний університет «Одеська юридична академія»

м. Одеса, Україна

ЛЕГІТИМНІСТЬ ВЛАДИ: СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ВИМІР ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ

В умовах російсько-української війни та соціально-економічних трансформацій сучасності особливого значення набуває проблема легітимності влади. Актуалізується необхідність переосмислення феномену легітимності у контексті нових викликів публічної політики. Традиційно, у демократичній державі легітимність влади визначається не лише законністю та електоральною основоположністю формування органів публічної влади та управління, а й здатністю держави реалізовувати публічну політику відповідно до суспільних інтересів, забезпечувати соціально-економічну стабільність, гарантувати безпеку та захист прав громадян. Саме ефективність публічної політики стає одним із ключових критеріїв оцінки громадянами діяльності державних інституцій [7, с. 267].

Наукове видання

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Опубліковано в авторській редакції